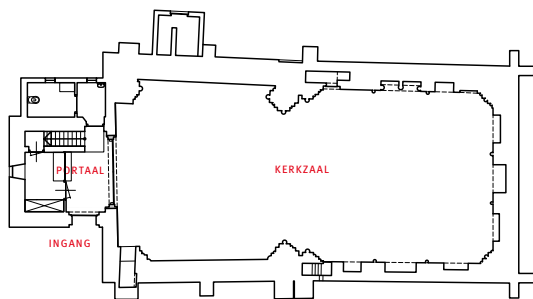

Welkom in de kerk van Termunten. De kerk van Termunten is gewijd aan St. Ursus, die in Zwitserland kersteningarbeid deed, en stamt uit de dertiende eeuw: omstreeks 1275. De kerk bestond al toen in 1299 het Grijzemonniken-klooster (in 1569 verwoest) van Menter-wolde naar Baamsom verhuisde en is dus geen kloosterkerk.

KENMERKEN De kerk van Termunten heeft een aantal voorgangers gehad, waaronder één van tufsteen, en is het restant van een grote kruiskerk. Wat resteert is het romanogotische koor en een klein deel van het schip. In de bevrijdingsdagen van 1945 is de kerk uitgebrand, waardoor na de oorlog een restauratie nodig was. In de 19e eeuw is de oorspronkelijke losstaande middeleeuwse toren ingestort en afgebroken. De huidige toren werd als onderdeel van de algehele restauratie in 1951 gebouwd. De kerk heeft een bewogen geschiedenis, en is een uniek voorbeeld van een romanogotisch muurwerk.

PLATTEGROND KERK TERMUNTEN

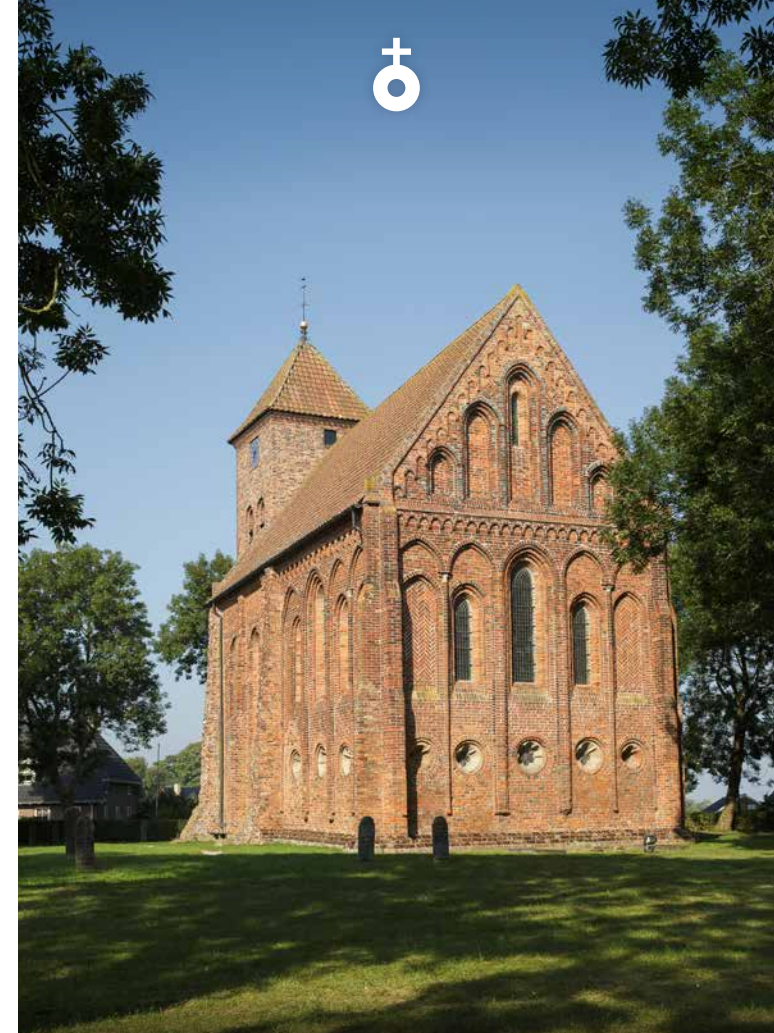
ACTIVITEITEN Uit de orgelcommissie, die zich heeft ingezet voor restauratie van het orgel, is de Stichting Exploitatie Kerk Termunten voortgekomen. Die heeft tot doel de kerk een bredere functie te geven. Periodiek worden er culturele activiteiten georganiseerd, zoals concerten, theatervoorstellingen en exposities. Er is jaarlijks een grote zomermarkt met ambachtslieden, kinderactiviteiten, schilderijen, curiosa enzovoort. Natuurlijk ontbreken het hapje, drankje en ijsje niet. Om de activiteiten zo laagdrempelig mogelijk te houden, zijn die gratis toegankelijk. De onkosten worden deels gedekt door vrijwillige bijdragen van bezoekers en subsidies van gemeente en bedrijven.

In de zomermaanden staan de deuren van de kerk open. Ook kunt u de toren beklimmen met weids uitzicht over Eems, Punt van Reide en Dollard. De protestantse gemeente Eems Dollard (Termunten, Borgsweer, Woldendorp en Wagenborgen) houdt 4 keer per jaar een eredienst in de kerk. Het is ook mogelijk de kerk te huren voor huwelijken, exposities, concerten, begrafenissen enzovoort.

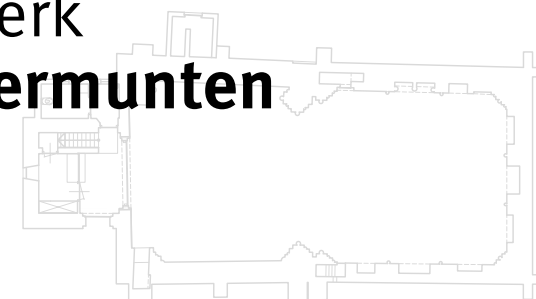
CONTACT Het bezoekadres van de kerk is Petrus Muntinghepad 11, 9947 PK Termunten. Meer informatie kunt u vinden op www.kerktermunten.nl. Of mail naar kerktermunten@gmail.com.

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

Als door een wonder is in Noord-Nederland een schat aan religieus erfgoed bewaard gebleven. De bijzondere betekenis ervan wordt in binnen- en buitenland erkend. De Stichting Oude Groninger Kerken is sinds de oprichting in 1969 heel succesvol met het restaureren, beheren en hergebruiken van monumentale kerken en orgels. Wij werken aan kerken en u kunt ons werk steunen door donateur te worden. Voor meer informatie kijk op www.groningerkerken.nl

Kerk
Termunten

W E L K O M

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

DOOPVONT In de kerk staat een beschadigd romaans doopvont van Bentheimer zandsteen. Het onderste deel van de kuip bestaat uit een rij rondbogen. Het bovenste deel is nagenoeg verdwenen. In de zwaar beschadigde kuip is voor het doopwater een in 1969 door G. Piek vervaardigd bronzen bekken geplaatst in de vorm van een schelp. Het doopvont wordt op grond van de versieringen met rondbogen gedateerd omstreeks 1200. Het vont is afkomstig uit de kerk van Heveskes. Na de Reformatie werd het daar uit de kerk verwijderd en begraven. Omstreeks 1880 werd het doopvont teruggevonden.

URWERK Het uurwerk is in 1949 gebouwd door W.J. Koek te Finsterwolde. De klok, die de tijdens de oorlog geroofde klok vervangt, is in het begin van 1949 gegoten bij de firma Van Bergen in Midwolda. Het opschrift luidt:

*De oude klok, die zolang tot Gods eer mocht trillen,
Moest onder 't bruuft geweld versmelten en verstillen,
Ik roep opnieuw Gods goedheid uit en breng het volk tesaam,
In 't vrij Termunten tot een dankbaar loven van Gods naam.*

ZUIDGEVEL, FRAAI METSELWERK

ROMAANS DOOPVONT

GRAFZERK Tegen een wand in de toren staat een grijze zandstenen grafzerk. In het midden is een primitief bewerkt kruis te zien. De steen is gevonden bij het leggen van de fundamente van de toren. Vermoedelijk is dit een priesterzerk geweest. De steen stamt vermoedelijk nog uit de tijd van de tufstenen kerken, uit de 11e of 12e eeuw.

In 1949 heeft de Groningse professor Van Giffen opgravingen gedaan tijdens de restauratie van de oorlogsschade bij de kerk en heeft hij meerdere sarcofagen en sarcofaagdeksels gevonden. Hiervan liggen een aantal in het depot van het Groninger Museum. In de kerk en buiten aan de noordzijde staan delen van een rode Bentheimer sarcofaagdeksel en grafplaten. Ook zijn sarcofaagdeksels gebruikt als latei voor de nissen in de kerk.

In het koor van de kerk bevindt zich het graf van Nantko Claessens en zijn vrouw Aaltje Fockes. In de Napoleontische tijd noemde hij zich 'Dallinga' (naar de streek Dallingeweer).

GRAFZERK 1661

ZANDSTENEN GRAFZERK

LOHMAN-ORGEL In 1866 vervaardigde Nicolaas Anthonie Gerhardus Lohman een orgel voor de Doopsgezinde Kerk te Nieuw-Scheemda. Hij was de laatste telg (vierde generatie) van een beroemd orgelmakersgeslacht. Rond 1905 werd het Lohman-orgel hersteld door de orgelmaker Wolter Klaassens Beukema. In 1921 werd het instrument, na sluiting van het kerkgebouw, overgeplaatst naar de Doopsgezinde Kerk te Noordbroek. Na de Tweede Wereldoorlog werd ook deze kerk gesloten, en het in de kerk achtergebleven orgel raakte ernstig in verval. Het werd 'gered' door de heer J. Zijlstra uit Nieuwolda, die het zorgvuldig demonteerde en in veiligheid bracht in zijn woonhuis. Na 45 jaren prijkt het door Mense Ruiter Orgelmakers BV (Ten Post) in 2009 gerestaureerde Lohman-orgel in de Kerk van Termunten, op de plaats waar in 1739 de Groninger orgelmaker Matthias Amoor een orgel had gebouwd dat bij het oorlogsgeweld in 1945 verloren ging.

TOREN De toren is in het kader van het project Landmerken verbouwd tot 'spannende' plek. Bovenin zijn ramen gekomen met aan de noordkant een spectaculair uitzicht over de Eems en aan de oostkant over Punt van Reide en de Dollard, waarmee de unieke ligging van de kerk aan het 'grote' water ook van binnenuit zichtbaar is geworden. Binnen kan men een verrassende blik werpen op de gewelven.

LOHMANORGEL

TOREN URWERK